

Klagenemnda for miljøinformasjon

ÅRSRAPPORT FOR 2004

Innledning

Lov om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet (miljøinformasjonsloven) trådte i kraft 01.01.2004. Loven gir allmennheten rett til miljøinformasjon fra offentlige organer og private virksomheter. Av lovens § 19 følger det at avslag på krav om miljøinformasjon etter lovens kap. 4 (private virksomheter) og produktkontrollloven § 10 kan klages inn til Klagenemnda for miljøinformasjon.

Klagenemnda trådte i funksjon 1. januar 2004, samtidig med at miljøinformasjonsloven og de nye reglene i produktkontrollloven trådte i kraft. Bakgrunnen for opprettelsen av nemnda var at dette ville kunne styrke gjennomføringen av regelverket, og at en klageordning ville kunne forebygge og løse konflikter, samt klargjøre det nærmere omfanget av rettigheter og plikter.

Klagenemnda for miljøinformasjon er oppnevnt av Regjeringen og består av åtte medlemmer. Leder og nestleder skal ha juridisk kompetanse. De øvrige representantene har bakgrunn fra næringslivet, en miljøvernorganisasjon, en forbrukerorganisasjon og et medieorgan. Nemnda oppnevnes for fire år av gangen. Klagenemnda bistås av et sekretariat. Nemnda er et fritt og uavhengig forvaltningsorgan administrativt underlagt Miljøverndepartementet.

Medlemmer og sekretariat

Klagenemnda består av 8 medlemmer oppnevnt av regjeringen for perioden 01.01.2004–01.01.2008. Følgende er medlemmer:

Advokat Jan Fougner (leder)

Dommer Metter Cecilie Greve (nestleder)

Gunnar Bodahl-Johansen

Anne Lill Gade

Line Andersen

Håvard K. Sandnes

Eli Heiberg

Svein Søgner

Klagenemnda må i hver sak ha samme antall representanter fra miljø-, media-, og forbrukersiden som fra næringslivssiden. Dessuten må leder eller nestleder delta på møtet.

I tillegg har nemnda et sekretariat som 31.12.2004 utgjorde:

Mona Aarhus (rådgiver)

Einar Bratteng (førstekonsulent)

Solveig Øverland (sekretær)

Behandling av innkomne saker

Klagenemnda har mottatt 18 klager, hvorav 12 klager er rettet mot private virksomheter. Fem av klagenes var feilaktig rettet til Klagenemnda, da de omhandlet behandling av krav om miljøinformasjon rettet mot offentlig organ. Dette er saker som skal behandles etter miljøinformasjonsloven kap. 3 hvor avslag skal påklages til nærmeste overordnede forvaltningsorgan. Disse ble derfor avvist av sekretariatet. Det er fattet vedtak i en sak som gjelder klage på Swix Sport AS vedrørende informasjon om innholdet av skismurning. De øvrige 12 klagenes er under forberedelse for nemnda.

Oversikt over klagesaker som er behandlet/skal behandles av nemnda:

2004/18	Medlemmer i De Norske Treimport-tørers Forening: <ul style="list-style-type: none"> • Erling Hustvedt as • AS Tre og Finer • Rolf Vaagsæter as • Oslo Finerfabrikk as • Interwood as • Betula Technomar • Isene Jordan • LA Lund as • Fritzøe Engros as • HF Blom as • Skandinavisk Treimport as • Wilhelm Ramm as	Under forberedelse	Regnskogfondet	21.12.04
2004/17	Bo André Norge	Under forberedelse	Regnskogfondet	21.12.04
2004/16	Meny, Oppsal	Under forberedelse	Idun Brekke	13.12.04
2004/15	Kiwi, Lilleaker	Under forberedelse	Idun Brekke	13.12.04
2004/14	Rimi, Majorstua	Under forberedelse	Idun Brekke	13.12.04
2004/13	Rema 1000, Majorstua	Under forberedelse	Idun Brekke	13.12.04
2004/12	Lefdal, Sandvika	Under forberedelse	Idun Brekke	13.12.04
2004/10	LIDL Norge	Under forberedelse	Nettverk for Mat og Miljø	27.09.04
2004/08	Rygge Sivile Flyplass	Under forberedelse	Reidun Sørli	22.09.04
2004/06	Troms Kraft Produksjon AS	Under forberedelse	Lysbotnvassdraget Fiskelag	02.07.04
2004/05	Procter & Gamble	Under forberedelse	Bengt Sviu	14.04.04
2004/04	SCA Hygiene Products	Under forberedelse	Bengt Sviu	14.04.04
2004/03	Swix Sport AS	Avgjort	Bengt Sviu	14.04.04

Av de 13 sakene som er avgjort eller er under forberedelse for nemnda, er 9 (69 %) av klagenes fra private personer og 4 (31 %) av klagenes fra organisasjoner. Av de 13 klagenes angår 8 (62 %) innholdet av skadelige stoffer i produkter hos den innklagede virksomheten. De øvrige 5 (38 %) angår støyplager som følge av utbygging, påvirkning av vassdrag fra kraftverk, miljøstrategi i varesortiment og innholdet av trevirke fra regnskog i produktutvalg.

Økonomi

Klagenemnda for miljøinformasjon hadde i 2004 et budsjett på kr 500 000. Behandling av saker for nemnda er gratis. Av budsjettet ble kr 90 072 benyttet.

Vurdering av sider ved klagenemndas virksomhet

1. Antall saker

Antallet innkommende saker har vært lavt. Det kan ha årsak i enten at private virksomheter allerede behandler krav om miljøinformasjon på en tilfredsstillende måte, eller at loven ikke er godt nok kjent blant virksomheten og allmennheten. Ut fra de klagenemnda har mottatt, er det grunn til å tro at det siste er mest sannsynlig.

Etter nemndas vurdering er det fortsatt knyttet utfordringer til å øke kunnskapen blant befolkningen om de rettighetene loven gir til allmennheten.

2. Saksbehandlingstid

Av totalt 13 saker som nemnda har mottatt til behandling, er det fattet vedtak i en sak. Dette utgjør en restanse på 12 saker. Ni av klagenemnda kom imidlertid inn til nemnda i andre halvdel av 2004, og flere av disse rett før årsskiftet.

Nemnda har i oppstartfasen vektlagt å tilegne seg erfaring om hensiktsmessig saksbehandling. For å belyse den første saken grundig ble det besluttet å innhente sakkyndig vurdering, og det ble holdt muntlig høring. Dette er ressurskrevende. I fremtidige saker vil nemnda løpende vurdere egnet saksbehandlingsform.

En annen årsak til at saksbehandlingen har strukket ut noe i tid er at den første klagen først kom inn i april. Det har vært svært tidkrevende å innhente opplysninger fra de innklagede virksomhetene. I flere av sakene hevder virksomhetene å være unntatt fra loven fordi de anser at det ikke er forhold ved virksomheten som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning på miljøet, uten at dette har blitt godtgjort i skriftlig materiale. I tråd med forskrift 14. desember 2003 om Klagenemnda for miljøinformasjon § 4 er virksomhetene blitt forelagt klagen og er gitt en frist til å uttale seg om klagen. Nemnda har i noen tilfeller ikke mottatt svar og har i de første sakene gitt virksomhetene flere muligheter til komme med mer informasjon, og som nevnt ovenfor også innhentet uavhengige vurderinger for å opplyse saken.

Status

Per 01.01.2005 har nemnda 12 saker som skal behandles inneværende år, hvorav den ene gjelder 12 ulike bedrifter. Nemnda har nå fått noe erfaring med hva slags type saker som blir klaget inn og har tilegnet seg erfaring med behandling av klagesaker etter loven. Avhengig av hvor mange klager som innkommer til nemnda, er det derfor grunn til å tro at saksbehandlingstiden vil bli redusert.

Oslo, 13. april 2005

Jan Fougner
Leder Klagenemnda for miljøinformasjon